

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ
„ВАСИЛ КЪНЧОВ“
ВРАЦА**

гр. Враца, ул. „Хан Аспарух“ №17, ПК 12, телефон: 092/ 62-05-27 директор;
092/ 62-03-61 секретар; e-mail: info-603059@edu.mon.bg; www.vasilkunchov.com

**ПРОГРАМА
ЗА ПРИЛАГАНЕ НА СИСТЕМА ЗА НАСТАВНИЧЕСТВО
НА НОВОНАЗНАЧЕНИ УЧИТЕЛИ
В СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ВАСИЛ КЪНЧОВ“ - ВРАЦА**

Програмата е приета от Педагогическия съвет на проведено заседание на 12.09.2024г. с протокол №14 и е утвърдена със заповед на директора с РД-12-1503/13.09.2024г.

Програмата е изготвена на основание чл. 6, ал.1, т.4 и чл. 45 от Наредба №15 от 22.07.2019г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти на МОН.

I. Основна цел на програмата:

- Осигуряване на ефективно наставничество на новоназначени млади учители за развитие на професионалните им умения чрез създаване на подкрепяща мотивираща среда.

Подцели: • Да се създадат благоприятни условия за ефективна адаптация и лоялно отношение към работещите в училище.

• Младите учители сами да се научат как да постигат крайната цел и да използват потенциала си.

• Постигане на съгласие върху основните принципи на взаимодействие между наставника и младия учител - открита комуникация, добронамереност, взаимно уважение.

II. Основни принципи на програмата:

Наставничеството е процес на направление на някого от някой друг, който е способен да използва неговите знания и опит. Това е доброволна връзка между двама колеги, която цели да подобри придобиването на нови умения и опит, както и личностното развитие на човека. Наставничеството е процес на взаимно сътрудничество, процес, който изисква определен период от време - до една учебна година.

Наставляваният е някой, който търси по свое желание и получава помощ, ориентиране, подкрепа и съветване от друг човек.

Наставници на млади и новопостъпили учители и педагогически специалисти могат да бъдат главни учители, старши учители, педагогически съветници и други педагогически специалисти.

III. За постигане на целта и реализация на интересите на всички участващи страни е нужно чрез наставничеството да се решат следните задачи:

- Да се затвърди интереса на младия учител към педагогическата професия и го укрепи в учителския колектив;
- Да се ускори процеса на професионалното развитие на учителя, за да развие способността си самостоятелно и ефективно да изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика;
- Процеса на наставничество да допринесе за успешното адаптиране на младите учители към организационна култура, за усвояването на най-добрите традиции на училището, съзнателно и творческо отношение към задълженията на учителите;
- Мотивиране на младите учители за професионално усъвършенстване и утвърждаване на педагогическата и методическата им квалификация.

IV. Очакваните резултати

- подобряване на професионалната компетентност на младия учител на новото работно място;

- развитие у младите специалисти на необходимите умения и способности на провеждане на иновационни преподавателски дейности, отговарящи на изискванията на ДОС;
- всеобхватно развитие на притежаваните от младия учител специализирани познания в предметната област и методиката на преподаване;
- професионална адаптация на младия учител.

V. Основни функции на наставниците:

- подпомагане на наставляваните да решават сами проблеми си;
- рефлексивни разговори;
- осигуряване на връзка с хора или ресурси;
- обсъждане на различни теми, свързани с професионалната дейност;
- предлагане на решения на проблемите на начинаещия учител;
- осигуряването на партньорска подкрепа;
- разбиране на нуждите и емоциите.

VI. Дейности в наставническата програма

1. Подпомагане на новоназначения учител при водене на ЗУД.
2. Подпомагане на новоназначения учител при изготвяне на тематично разпределение, съвместно съставяне на задачи за упражнение и проверка на знанията върху раздел от изучавания материал и съобразно достигнатото образователно ниво на учениците.
3. Активно включване на новоназначения учител в работата на МО.
4. Включване на новоназначения учител в различни дейности с цел успешна реализация и адаптация в колектива.
5. Подпомага новоназначения учител при работата с хиперактивни деца, деца с девиантно поведение, деца със СОП и други рискови групи.
6. Провеждане на дискусии/периодични срещи/ по определени теми и обмяна на мнения.
7. Оказване на психологическа и професионална подкрепа за справяне с проблеми и критични ситуации.
8. Взаимно посещаване на часове, обсъждане начина на преподаване, търсене на подходящи методи за предизвикване на интерес и повишаване на мотивацията за овладяване на учебния материал от учениците.
9. Подпомагане на учителя при организиране и участие в извънкласни дейности и занимания по интереси.
10. Подпомагане и стимулиране дейността на новоназначения учител при усвояване, заимстване и създаване на добри практики в работата.
11. Подпомагане на новоназначения учител при провеждане на консултации и разговори с родители.
12. Консултиране и подпомагане на новоназначените или млади специалисти с цел кариерното им развитие.
13. Изготвяне на обобщителен анализ в края на учебната година – сравнение и съпоставка на постигнатите резултати с поставените цели.

VII. Предимства от програмата за наставничество в училище.

1. *За младите учители:*

- развиване на чувство за самоувереност и значимост;
- получаване на практически съвети, поощрения и подкрепа;
- получаване на реалистична представа за собствените възможности;
- идентифициране на целите и установяване на чувство за посока;
- помощ за идентифициране и развитие на таланта;
- развиване на персонални и професионални отношения;
- придобиване на опит и вникване в професионалния свят;
- увеличаване на равнопоставеността в областта на заетостта;
- компетентност;
- поставяне на цели, мотивация и удовлетвореност;
- психологическа подкрепа;
- креативност, комуникативни умения;
- организационна промяна, лична промяна;
- намаляване на чувството на изолация и намален стрес
- увеличаване на доверието и самочувствието.

2. За наставниците:

- подобряване на уменията за общуване;
- подобряване възможностите да разбира другите хора;
- възможността за самоанализ на собствените способности;
- признание на техните умения и опит;
- повишаване на професионалния опит и удовлетвореност от работата;
- споделяне на личните умения и опит с останалите членове на колектива;
- повишаване на мотивацията и удовлетвореността от работата;
- придобиване на опит и разпознаване/признаване на вече наличните умения и способности;
 - развитие на умения за разбиране на околните и възприемане на тяхната културна среда;
 - възможност за оценка и анализ;
 - установяване на социални контакти;
 - предоставяне на възможност за откриване/осъзнаване на собствените способности, умения и опит;
 - придобиване на различен професионален опит и личностна удовлетвореност.

3. За училището:

- повишаване на професионалното ниво и умения на всички специалисти, въввлечени в системата на наставничество, включвайки и самия наставник;
- снижаване на текучеството на кадрите за сметка на засилване на професионалната съставяща на мотивацията и предоставяне на допълнителни възможности за повишаване на професионалния им статус;
 - предоставяне на възможности за кариерно развитие на наставниците;
 - укрепване на професионалното сътрудничество;
 - мотивация и удовлетвореност от работата;
 - задържане на новопостъпилите учители в училище и в сферата на образованието.

VIII. Изпълнение на програмата за наставничество

1. Наставничеството на новоназначени учители започва от началото на учебните занятия за съответната учебна година, след заповед на директора.
2. Продължителността на процеса на наставничество е от 6 месеца до 1 година при необходимост.
3. Наставникът изготвя план с теми и срокове за изпълнение, отразяващи спецификата на преподавания учебен предмет, класно ръководство или дейности в групи за целодневно обучение.
4. Отчетът на осъщественото наставничество се извършва, като наставникът изготви и представи на директора доклад за извършените дейности в края на периода на наставничество.
5. ДТВ за наставничество се разпределя на определения със заповед на директора наставник и се изплаща месечно към основната работна заплата за времето, определено в заповедта.